

2010-06-10

Diarienummer 6661/2010

VoB Syd AB
Vidéum
351 96 Växjö

ÄRENDET

Tillsyn enligt 13 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) av Familjehuset i Alvesta kommun

SOCIALSTYRELSENS BESLUT

Verksamheten uppfyller kraven i enlighet med gällande lag, förordning, föreskrifter och allmänna råd i de delar som tillsynen omfattar.

Socialstyrelsen avslutar ärendet.

BAKGRUND

Socialstyrelsen har sedan den 1 januari 2010 ansvar för tillsyn av socialtjänsten, även enskild verksamhet. Inspektion av hem för vård eller boende (HVB) som tar emot barn eller unga ska enligt 3 kap. 19 § socialtjänstförordningen (2001:937) göras minst två gånger per år. Vid inspektionen ska tillsynsmyndigheten samtala med de barn och unga som samtycker till det. Tillsynens syfte 2010 är främst att granska hur verksamheten tillgodoser de inskrivna barnens vård, främst med inriktning på barnens säkerhet och delaktighet. Inspektionen omfattar intervjuer och granskning av dokumentation utifrån nationella bedömningskriterier. Inspektionen kan vara anmäld eller oanmäld.

Föranmäld inspektion av Familjehuset i Alvesta har skett den 27 april 2010 av inspektörerna Kerstin Berger och Margareta Lundberg.

Underlag för Socialstyrelsens utredning

- Enkätsvar
- Verksamhetens dokumentation
- Personakter
- Intervju av föreståndare
- Gruppintervju av tre anställda i personalgruppen
- Intervju av två barn
- Intervju av inskriven förälder med spädbarn

Intervjuer har skett med stöd av mallar utarbetade av Socialstyrelsen som utgår från nationella bedömningskriterier för tillsyn av kvalitet och säkerhet vid HVB för barn och unga. Fokus har varit på ansvarsområdena Personal och bemanning, Säkerhetsrutiner och Barnets behov.

SKÅLEN FÖR BESLUTET

Tillämpliga bestämmelser

Socialtjänstlagen (SoL)

Socialtjänstförordningen (SoF)

Lag om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn

SOSFS 2003:20 Allmänna Råd (AR)

SOSFS 2006:5 Allmänna Råd (AR)

SOSFS 2006:12 Allmänna Råd (AR)

Redovisning av tillsynen

VoB Syd AB har sedan 2008-03-07 tillstånd enligt 7 kap. 1 § socialtjänstlagen att driva hem för vård eller boende i form av Familjehuset i Alvesta. Verksamheten har 2004 övertagits från kommunalförbundet VoB Kronoberg. Tillståndet omfattar placeringar för kartläggning (utredning) av vård- och behandlingsbehov eller akuta behov. Målgruppen är barn 0 – 13 år utan vårdnadshavare, förälder/föräldrar med barn och gravida kvinnor inför förlossning. Ensamma ungdomar 14 – 18 år kan enligt tillståndet tas emot för kartläggning (utredning) av vård- och behandlingsbehov samt behandling. Totalt finns sju platser för ensamma barn, fyra familjer för lägenhetsboende samt fyra familjer för rumsboende inklusive boende för ensamma ungdomar.

Personal och bemanning

Föreståndaren är socionom med erfarenhet av arbete inom socialtjänsten samt som utredare på HVB och sedan 2000 som chef på Familjehuset. Biträdande föreståndare är socionom från socialt omsorgsprogram och socialpedagog samt har arbetat på Familjehuset i två år. Koncernen VoB driver ett omfattande kvalitetsarbete och rekryterar ny kompetens för att möta nya behov och krav. Bland annat finns psykolog och psykiater att tillgå. Personalen har stort förtroende för sin föreståndare och anser att det råder ett öppet arbetsklimat. Föreståndaren finns i verksamheten på dagtid och deltar i personalens överlämningar. Personalmöten förekommer varje vecka. Föreståndare och biträdande föreståndare har en tydlig ansvarsfördelning. VoB Syd har en utvecklingschef som förser verksamheten med information om lagstiftning, ny forskning samt evidensbaserade metoder. Denne finns på kansliet i Kristianstad och har tidigare arbetat på Socialstyrelsen.

Flertalet i personalgruppen har eftergymnasial beteendevetenskaplig utbildning. Flera är socionomer, pedagoger eller har utbildning från institutionen för kriminalitet och missbruk (IKM) vid Växjö universitet. De flesta har arbetat länge i verksamheten. De som endast har gymnasieutbildning har internutbildats. Flera i personalgruppen har tidigare arbetat inom barn- eller vuxenpsykiatri.

Verksamheten bedrivs i tre våningsplan. Totalt är 23 personer tillsvidareanställda. På natten finns en vaken personal per våningsplan samt en sovande. Föreståndaren har alltid jour. Barnavdelningen är avskild och låst i förhållande till familjeavdelningen. Avdelningarna har skilda personalgrupper. Endast vikarier är gemensamma. Personalen kan själva ta in godkända vikarier vid behov. Verksamheten har en socialutredare. Bemanningen har kontinuerligt utökats för att tillgodose barnens och familjernas behov.

Säkerhetsrutiner

Det är föreståndaren som skriver in och undertecknar avtal. Föreståndaren tar hänsyn till vilka som redan är inskrivna och det händer att hon säger nej. Personer med missbruks- och beroendeproblematik skrivs inte in. Föreståndaren beslutar om utskrivning i samarbete med ansvarig socialsekreterare. Det är VD som beslutar vid oplanerade utskrivningar.

Verksamheten har skriftliga rutiner för att förebygga sexuella övergrepp, psykisk och fysisk misshandel, mobbing, trakasserier, hot och våld samt avvikelser. Vid inskrivning görs en riskbedömning och vilken tillsyn som behövs. Tillgång till en hög grundbemanning och en tydlig ansvarsfördelning minskar risken för att akuta situationer ska uppstå. Verksamheten har skriftliga ordningsregler samt övergripande etiska riktlinjer för vård- och behandlingsarbetet. Saxar och knivar är inlåsta för barn utom i familjebehandlingen där föräldrar skall stå för barnets skydd så länge detta fungerar. Alla händelser journalförs. Verksamheten har ett yttre skalskydd i form av dörrlarm.

Verksamheten har skriftliga rutiner för åtgärder vid inträffad incident. Det förekommer att barnpsykiatrien kontaktas för konsultation vid akuta händelser. De rutiner som finns kännetecknas av god etik och ett respektfullt bemötande gentemot barnet. Rutinerna finns i en lättläst version. Drogtester kan användas för vuxna om det finns inskrivet i uppdraget från socialtjänsten. Drogtester av barn förekommer sällan. Det kan förekomma på uppdrag av socialtjänsten vid återkomst från avvikelse. Kroppsvisitering är inte tillåtet. Vid misstanke om droginnehav eller påverkan samtalar personalen med barnet eller den vuxne. Genomsökning av barnens rum sker i närvaro av den boende.

Kontroll i belastnings- respektive misstankeregistret har skett av samtliga anställda. Kontroll har även skett av redan anställda vid ett tillfälle. Även externa konsulter kontrolleras.

Verksamhetens lokaler håller på att renoveras och ett nytt kök har tillkommit samt en ny kock anställts. Det finns en besökslägenhet där gäster kan övernatta. Verksamheten är kopplad till ett automatiskt brandsystem och brandsläckare finns tillgängliga. Vid inskrivning informeras alla om det brandskydd som finns och vad den enskilde ska göra. Brandövningar genomförs. Tillgång till dator finns men inte Internet. Av sekretesskäl får barnen inte ha egna mobiltelefoner, MP3-spelare eller datorer.

Barnets behov

Vid inskrivning får barnet information om de regler som gäller och vilka rättigheter barnet har. Det finns ett speciellt dokument för läskunniga som går igenom muntligt av kontaktpersonen.

En genomförandeplan skrivs med utgångspunkt i socialtjänstens vårdplan. Barnet deltar tillsammans med kontaktperson vilket barnen bekräftar. Genomförandeplanen följs upp. Det finns en person anställd som tar del av genomförandeplanen och som har i uppdrag att utvärdera effekter av vården. Vårdplanen är svår att få från socialtjänsten. Verksamheten har barnkonferens för barnen och husmöten för familjerna en gång per vecka. Alla barn kan vara med men deltagandet varierar. I familjebehandlingen är det mest föräldrarna som påverkar innehållet i genomförandeplanen. Det görs en veckoplanering för varje familj och i denna är barnet delaktig. Kontaktpersonen har alltid enskilda samtal med barnet.

Kontakten med socialsekreterare varierar. Barnen erbjuds att prata enskilt med sin socialsekreterare men alla vill inte. Personal får inte användas som tolk även om de har språkkompetens.

Barnet har oftast två kontaktpersoner. Familjehuset har alla typer av placeringar och de kan bli långvariga. Många barn hör av sig långt efter att placeringen har upphört. Personalen försöker förmedla empati och värme samt arbetar med beröm och positiv belöning i form av önskade aktiviteter. Barnen känner till att de har möjlighet att få stöd och hjälp av personal dygnet runt.

Barnen har egna rum med dörr som kan låsas. I familjerummen bor barnen med sina föräldrar. Om det finns tonårsbarn i familjen erbjuds det eget rum. Två barn delar på dusch och toalett medan varje familj har egen dusch och toalett. Barnen får inte vara hos varandra. Det finns flera TV-rum för att tillgodose olika intressen. Barnen berättar att de får ringa när de vill.

Övriga iakttagelser i tillsynen

Intervjuad förälder har varit inskriven i tio veckor för utredning. Utredningen är avslutad och har resulterat i en rekommendation om placering på behandlingshem på grund av risk för återfall. Föräldern har beviljats insatsen på Familjehemmet trots att hon helst velat åka hem. Till Socialstyrelsen har inkommit klagomål som antyder att det finns en önskan att hålla kvar de inskrivna vuxna längre tid än vad dessa vill. Det är oklart om detta är socialtjänstens eller Familjehusets önskan. Klagomålet diskuteras med föreståndare som betonar att Familjehuset aldrig rekommenderar egen behandling utan endast vårdform i sina utredningar. Fortsatt placering kan ske i väntan på annan placering. Föreståndaren kommer att kräva att socialtjänsten tydliggör sitt ansvar i denna del så att det framgår att det krävs en ansökan från den enskilde för en placering efter avslutad utredning.

Journalanteckningar förs i verksamhetssystemet ISOX. Dessa innehåller faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Det finns en pärm för varje barn med vårdplan, placeringsbeslut, uppdrag, genomförandeplan, protokoll från behandlingskonferenser och dokumentation om hälsoundersökning via landstinget vid inskrivning. Nämndens utredning saknas. I ISOX finns även ett program för riskbedömning.

Familjehuset är en certifierad verksamhet.

Socialstyrelsens bedömning

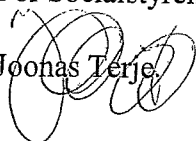
Verksamheten vid Familjehuset tillgodoser barnets rätt till en insats som är av god kvalitet och uppfyller kraven på säkerhet i enlighet med gällande lag, föreskrifter och allmänna råd i de delar som tillsynen omfattar.

Socialnämnden ska vid ansökan om inskrivning bifoga sin utredning i ärendet till ansökan enligt 3 kap. 12 § SoF. Det är ett förbättringsområde för verksamheten att se till att sådan information lämnas av nämnden om det barn som skall placeras.

Beslut i detta ärende har fattats av sektionschefen Joonas Terje. I ärendets slutliga handläggning har inspektören Kerstin Berger deltagit. Inspektören Margareta Lundberg har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Joonas Terje

Margareta Lundberg

Margareta Lundberg

Kopia till

Familjehuset i Alvesta
Rönmedalsvägen 29
342 31 Alvesta